

ನಾನೇಕೆ ಬಡವನು ನಾನೇಕೆ ಪರದೇಶಿ

- 1. Ref.:** Shri Purandara Dasara Sahitya Part – 2, Aartha Bhaava, edited by Shri Betageri Krishna Sharma and Shri Bengeri Huchhu Rayaru.
- 2. Ref.:** Dasara Padagalu – Purandara Dasara Keerthane, Samyukta Samputa, Edited by Shri Pavanje Gururao, Sriman Madhwa Siddantha Granthalaya, Udupi
- 3. Ref.:** Purandara Sahitya Darshana, Samputa 1, Jeevana Darshana edited by Prof. S.K. Ramachandra Rao
- 4. Note:** The lyrics mentioned without highlights are as per Ref. 2. The wordings in Ref. 3 are similar to Ref. 2 except few wordings which are given in **yellow highlights**. But the lyrics given in Ref. 1 are slightly different and are given separately in **green highlights**.
- 5. Note:** The Ankita is different in these books. We have considered Ref.1 as standard and taken that Ankita for listing.
- 6. Note:** Singer has followed the wordings as per Ref. 2.
- 7. Note:** Many books and websites, including many singers, have considered “nAnEke baDavānu nAnEke paradEshi” is same as “nAnEke paradEshi nAnEke baDavānu”. But it is different as per these references. They are listed separately. Even the Ankita is different in these songs. These are listed separately and accordingly.

ಈ ಹಾಡಿನ ಚಿಂತನೆ:

(ಸೋಶಿಯಲ್ ಮೀಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ದೊರಕಿರುವ ಮಾಹಿತಿ. ಇದು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾತ್ರ. ಇದಕ್ಕೆ ರೆಫರೆನ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.)

ಆತ್ಮೀಯ ಬಂದುಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಶುಭ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು.

ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮೊದಲು ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಡನ್ನು ಬರೆಯುವೆ. ಬಹುಷಃ ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಿಜವೆನಿಸಬಹುದು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯರು ಧನುರ್ವಿಧ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪರಿಣತಿ ಪಡೆದವರು. ಹೀಗೆ ತುಂಬಾ ವೈಭವದ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೂ ಅವರು ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೂ ಯಾರನ್ನೂ ಏನೂ ಬೇಡಿದವರಲ್ಲ. ಅವರ ಜೀವನ ಹೇಗೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರಂದರೆ, ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕಣ ಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ತಂದು ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ.

ಇವರ ಮನೆಯೂ ರಾಜನ ಅರಮನೆಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲೇ ಇತ್ತು. ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯರ ಮಗನಾದ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನೂ ರಾಜಕುಮಾರರ ಜೊತೆಗೆ ಆಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ಆಟ ಆಡಿದ ಬಳಿಕ ರಾಜಕುಮಾರರು ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು ಮನೆಗೆ ಬಂದು ತನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ಹಾಲನ್ನು ಕೊಡಲು ಕೇಳಿದ. ಆಗ ಆ ತಾಯಿ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಸು ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ, ಹಾಲು ಬೇರೇ ಕಡೆಯಿಂದ ತರುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಹಾಲಿನ ಹಾಗೆ ಬೆಳ್ಳಗೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೇ, ಅದನ್ನೇ ಹಾಲೆಂದು ಕುಡಿದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕುಣಿಯುತ್ತಾ ಮತ್ತೆ ಆಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನಂತೆ.

ಇದರ ಪರಮಾರ್ಥ:

ಅಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧ್ಯೆ ಬಲ್ಲಂತಹ ಮಹನೀಯರಾದ ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯರೇ ಹಾಗಿರುವಾಗ, ಏನೋ ಅಲ್ಪ ಜ್ಞಾನಿಯಾದ ನಾನು ಭಗವಂತ ಕೊಟ್ಟ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೆಂದು ಭಗವಂತನನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಲಿ. ಅದಕ್ಕೇ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹಾಡು.

ರಾಗ: ಬೇಹಾಗ್ ತಾಳ: ಖಂಡ ಛಾಪು

ನಾನೇಕೆ ಬಡವನು ನಾನೇಕೆ ಪರದೇಶಿ
ಶ್ರೀನಿಧೇ ಹರಿ ಎನಗೆ ನೀನಿರುವ ತನಕ || ಪ ||

ಪುಟ್ಟಿಸಿದ ತಾಯ್ತಂದೆ ಇಷ್ಟ ಮಿತ್ರರು ನೀನೆ
(ಅಷ್ಟ ಬಂಧುವು ಸರ್ವ ಬಳಗ ನೀನೇ) (ಅಷ್ಟ ಬಂಧು ಬಳಗ ಸರ್ವ ನೀನೆ)
ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಗಿನ ಅಷ್ಟಾಭರಣ ನೀನೆ
ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮೂರುತಿ ಕೃಷ್ಣ ನೀನಿರುವ ತನಕ || 1 ||

ಒಡಹುಟ್ಟಿದವ ನೀನೆ (ಒಡಲಿಗ್ಗಾಕುವ ನೀನೆ) (ಒಡಲ ಹೊರವವ ನೀನೆ)
ಉಡಲು ಹೊದೆಯಲು ವಸ್ತ್ರ ಕೊಡುವ ನೀನೆ

ಮಡದಿ ಮಕ್ಕಳನೆಲ್ಲ ಕಡೆ ಹಾಯಿಸುವ ನೀನೆ
ಬಿಡದೆ ಸಲಹುವ ಒಡೆಯ ನೀನಿರುವ ತನಕ || 2 ||

ವಿದ್ಯೆ ಹೇಳುವ ನೀನೆ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸುವ ನೀನೆ
ಉದ್ಧಾರ ಕರ್ತ ಮಮ ಸ್ವಾಮಿ ನೀನೆ
ಮುದ್ದು (ಶ್ರೀ) ಸಿರಿ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ನಿನ್ನಡಿ ಮೇಲೆ
ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿರುವ ತನಕ ಏತರ ಭಯವೋ || 3 ||

Note: The lyrics are different the book mentioned in Ref. 1 above are given in **green highlights**.

ರಾಗ ರೇಗುಪ್ಪಿ ತಾಳ ಝಂಪೆ
ನಾನೇಕೆ ಬಡವನೊ ನಾನೇಕೆ ಪರದೇಶಿ
ನೀನಿರುವ ತನಕ ಹರಿಯೇ || ಪ ||
ಪುಟ್ಟಿಸಿದ ತಾಯ್ತಂದೆ ಇಷ್ಟ ಮಿತ್ರರು ನೀನೆ
ಅಷ್ಟೆಲ್ಲ ಬಳಗ ನೀನೆ
ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಗಿನ ಅಷ್ಟಾಭರಣ ನೀನೆ
ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮೂರುತಿ ಕೃಷ್ಣ ನೀನಿರುವ ತನಕ || 1 ||

ಒಡಹುಟ್ಟಿದಣ್ಣ ನೀನೆ ಒಡಲ ಹೊರವವ ನೀನೆ
ಇಡು ತೊಡುವ ವಸ್ತು ನೀನೆ
ಮಡದಿ ಮಕ್ಕಳನೆಲ್ಲ ಕಡೆಹಾಯಿಸುವ ನೀನೆ
ಬಿಡದೆ ಸಲಹುವ ಒಡೆಯ ನೀನಿರುವ ತನಕ || 2 ||

ವಿದ್ಯೆ ಹೇಳುವ ಗುರು ನೀನೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುವ ಧಣಿ ನೀನೆ
ಉದ್ಧಾರಕರ್ತ ನೀನೆ
ಮುದ್ದು ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ ಪಾದದಲಿ
ಬಿದ್ದು ಲೋಲಾಡುತಿರು ಕಾಣು ಮನವೆ || 3 ||

ಕಠಿಣ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು:

“ಆರೇನು ಮಾಡುವರು ಅವನಿಯೊಳಗೆ” - ಪದದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ದೈನ್ಯಭಾವವನ್ನು ಹೊರದೂಡಿ, ತಾವೇ ಸಮಾಧಾನ ತಂದುಕೊಂಡ ವೇಳೆ ಮೂಡಿಕೊಂಡ ಪದ. ದೂರದ ವೆಂಗಿನಾಡು ಅವರಿಗೆ ಪರದೇಶವೇ; ಅಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಆದರಿಸುವ ಜನವಿಲ್ಲದೆ ಬಡವರಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಹರಿಯನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಅವರಿಗೆ ಈ ದೀನ ಭಾವ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ ಎಂದೆನಿಸಿರಬೇಕು.

ಅಷ್ಟಾಭರಣ - ಆಭರಣಗಳಲ್ಲಿ ಆಭೇದ್ಯ (ಕುಂಡಲದ್ವಯ), ಬಂಧನೀಯ (ಕುಸುಮ, ಧಮ್ಮಿಲ್ಲ), ಕ್ಷೇಪ್ಯ (ನೂಪುರ, ಉಂಗುರ), ಮತ್ತು ಆರೋಪ್ಯ (ಹಾರ, ಕಂಕಣ) ಎಂಬುವು.

ನೂಪುರ - ಕಾಲಂದುಗೆ

ಒಡಲ ಹೊರೆವ - ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣವಾಗುವವ.

ಕಡೆಹಾಯಿಸುವವ - ದಾರಿ ತೋರಿಸಿ ಕಾಪಾಡುವವ.

Classification: Keerthane

Ankita: sri purandara vittala

Location: NA

Category: jeevana darshana, bhakti

Sub-Category: badava, paradishi, srinidhi, tayi, tande, bandhu, abharana, Krishna, dhaNi, mitra, vidya, vastra, buddi, bhaya, makkalu, patni,

Pravachana: NA

Explanation: NA